

Innehållet i veckans Nyhetsbrev

- Varför vänta till 7.8? – Anmäl Er redan NU till den jubilerande finlandssvenska landsbygdsriksdagen!
 - ”Finlands politiska och ekonomiska elit vänder ryggen åt det som är värdefullt för detta land” – Katajamäki om framgångsfaktorer
 - ”Man måste våga öppna nya dörrar” – Timo A. Säkkinen på Kajanalands byadagar
 - Rurala nätverk under luppen i svenskt forskningsprojekt
 - Årets andra informationsblad från Levón-institutet
 - Nyaste numret av *Verso* – Jordbrukspolitiskt nyhetsbrev från JSM
 - Läs även detta: **Ta del av nordiskt entreprenörskap på konferens i Sverige*
**Västnyland vill ha svart på vitt vad turismen inbringar ekonomiskt* **Minireningsverk har problem med miljökraven* **Grattis Harrström. Skolan fick en ny start och byn en framtid!*” – läsarkommentar till beslut om fortsatt verksamhet för byskolan
**Sommarledigt för Nyhetsbrevet*
-

VARFÖR VÄNTA TILL 7.8? – ANMÄL ER REDAN NU TILL DEN JUBILERANDE FINLANDSSVENSKA LANDSBYGDSRIKSDAGEN!

Gör slag i saken och anmäl Er redan NU till den tionde finlandssvenska landsbygdsriksdagen 20-21.9 på Åland! För i semestertider är det lätt att glömma sista anmälningssdag, som är 7.8 till inkvarteringspriset 130 euro (därefter finns ännu en möjlighet att anmäla sig senast 19.8 till det höjda priset 150 euro). Allt om anmälningssproceduren, info och program för landsbygdsriksdagen finns på Svensk Byaservice hemsida under webbadressen <http://byaservice.web.mios.fi/document.asp?id=c3yky5ro8ff>. Deltagarna utlovas ett intressant program. Landsbygdens framtid i Norden granskas ur olika synpunkter av experter. Det gäller såväl ur en historisk synvinkel som ur ett sociologiskt perspektiv, samt vårt behov av mat och energi. Detta försiggår på lördagen (20.9), medan söndagens program tar upp skärgårdens utveckling, sett ur ett åländskt lokalt perspektiv, samt besök på den populära *Skördefesten på Åland* (<http://www.skordefest.aland.fi/skordefesten/>). Vi besöker då marknaden vid Ålands Landsbygdscentrum på Jomala, som är Skördefestens program för söndagen.

Inför landsbygdsriksdagen ges en tidning ut, liksom de två senaste gångerna (2004 och 2006). I tidningen ingår bl.a. artiklar om skärgården, projekt och landsbygdsutveckling. Även artiklar av föreläsare och folk från Hela Norden ska leva kommer att ingå.

”FINLANDS POLITISKA OCH EKONOMISKA ELIT VÄNDER RYGGEN ÅT DET SOM ÄR VÄRDEFULLT FÖR DETTA LAND” – KATAJAMÄKI OM FRAMGÅNGSFAKTORER
Klimatförändringarnas effekter är oberäkneliga och skrämmande, men strävan efter oändlig ekonomisk tillväxt bara fortsätter som förr. Då de fossila bränslena sinar har man fått upp ögonen för biobränslen – skogarna i Sydostasien görs om till enorma palmoljeodlingar och regnskogarna i Brasilien skövlas för att ge plats åt sockerrörsodlingar, som är råvaran i

etanolförställning. Jordklotets ekologiska balans rubbas allt kraftigare och samtidigt förstör man också lokalsamhällets chanser att utvecklas utgående från de egna kulturella och ekonomiska förutsättningarna. På kort tid har man även fått till stånd en livsmedelskris. **En ny lokal utgångspunkt** innebär diversifierade lösningar, där vart och ett område utnyttjar de egna resurserna för att skapa goda levnadsvillkor för invånarna. Den nya lokala utgångspunkten eftersträvar inte vinstmaximering, utan i stället rättvisa och balanserade lösningar för världens alla naturmiljöer, djur och människor. Mätinstrumenten utgörs av människornas och lokalsamhällets chans att förverkliga sig själv och skapa lycka. Hannu Katajamäki är förargad, då Finlands politiska och ekonomiska elit vänder ryggen åt det som är värdefullt för detta land. Vårt lands framgångssaga handlar om ett diversifierat samhälle, där små lokalsamhällen fått utvecklas som en skiftande skara. Små skolor har kunnat erbjuda en trygg och effektiv inlärningsmiljö och ett diversifierat högskolenätverk har skapat förutsättningar till framgång för alla delar av landet. Kommuner av mänsklig storlek har garanterat högklassig grundservice åt alla medborgare, medan små byar och stadsdelar har fått in representanter i kommunernas beslutande organ. I framtidskridandets och konkurrenskraftens namn håller man nu på att montera ner dessa framgångsfaktorer, för ett Effektivitets-Finland som byggs upp kring ett fåtal centrum. *”Regionala utvecklingsmodeller, som baserar sig på Central-Europas verklighet, implementeras med våld i Finland, som består av små centralorter och en vidsträckt landsbygd. Man skapar ett elakt land som bildas av stora enheter, långa resor till servicepunkterna och arrogans mot medborgare. De som bor lite avsides har att se fram emot en allt svårare vardag.”* Alternativa lösningar är de nya lokalsamhällets Finland. Mat måste inte transporteras hundratals kilometer, utan lokal mat kan produceras i landskapet. Det är ingen naturlag att alla människor skall trängas i storstadsregioner, då arbeten kan utlokaliseras. Längs trafiklederna in till städerna finns även alternativ till stora köpcentrum. En trafik som bygger på lokaltåg kan förverkligas i de flesta delar av landet, medan flygtrafiken och transporter med långträdare kan minskas radikalt. *”Ett konkurrenskraftigt Finland som utgår från den nya lokala utgångspunkten kan skapas om vi själva så vill. De är vi som är marknadskrafterna.”* Uppgifterna är hämtade ur en artikel i tisdagens upplaga (24.6) av Vasabladet, vilken skrivits av professorn i regionalvetenskap vid Vasa universitet, Hannu Katajamäki, som tillika är landsbygdsprofessor.

”MAN MÅSTE VÅGA ÖPPNA NYA DÖRRAR” – TIMO A. SÄKKINEN PÅ KAJANALANDS BYADAGAR

Strukturförändringen är ett fenomen som på många orter går hårt åt landsbygden, särskilt i den glest bebodda delen av den. I närheten av centran lever man i tider av kraftig tillväxt och utveckling. Men även den s.k. kärnlandsbygden mår rätt så bra, fastän det inte finns en sådan tillväxt som i närheten av stadscentra. Utvecklingen ger en bra bild av hur arbetsplatserna, både till antal och till kvalitet förändras. Allt färre arbetsplatser inom primärproduktionen tar kål på största delen av landsbygden, medan den nya tidens arbetsplatser kan till stor del sökas i tillväxtcentra. På samma gång ökar ändå den del av befolkningen som behöver service. Det här ger nya möjligheter, åtminstone för en tid. Enligt kommundirektören i Suomussalmi Timo A. Säkkinen, som talade på Kajanalands byadagar i Vuokatti 8.6, finns de bästa lösningarna för landsbygdens utveckling i samspelet, i stödandet av varandra och i bildandet av nätverk från gräsrotsnivå ända upp till toppen i beslutsfattandet. Man måste våga se sakerna på nytt sätt och utveckla nya lösningar. Vår uppgift är inte att gräva ner oss i nuvarande arbetssätt och fåra. Av de lokala aktörerna krävs nu särskilt ork och tron på det egna arbetet. På gräsrotsnivå ställs sakerna konkret, och därför uppstår de bästa nya idéerna där, i främsta ledet. Läs mer (på finska) på Suomen Kylätoiminta ry:s – Byaverksamhet i Finland rf:s (SYTY:s) hemsida under webbadressen <http://www.kylatoiminta.fi/fi/maaseutuplus/body0=3524>.

RURALA NÄTVERK UNDER LUPPEN I SVENSKT FORSKNINGSPROJEKT

Enligt André Jansson, professor i medie- och kommunikationsvetenskap vid Karlstads universitet, är bilden av landsbygden kluven – å ena sidan utbyggnaden av infrastrukturen som ger nya förutsättningar och å andra sidan ökade klyftor mellan landsbygd och stad, där storstäderna ses som noder för kunskapsutveckling och framgång. I ett nytt forskningsprojekt *Rurala nätverk: Nya medier, deltagarkultur och medborgerliga gemenskaper i svensk landsbygd*, där Jansson ingår, kommer man att titta på effekterna av infrastrukturens utbyggnad, men även analysera bilden av landsbygden, som i stor utsträckning bestäms av de storstadsbaserade medierna, som antingen omhuldar den pastorala idyllen eller lyfter fram landsbygdens befolkning som bakåttsträvare med sämre livsvillkor. Man kommer att undersöka hur utbyggnaden av bredband och tillgång till Internet påverkat livsvillkoren för de som bor på landsbygden. *Hur använder de gamla, etablerade nätverken (exempelvis byalag) den nya tekniken för att kommunicera och föra fram åsikter? Har det bildats nya nätverk?* Studien inleds med en kartläggning som rör alltifrån attityder till bredbandsutbyggnad till bilden av landsbygden och skillnader mellan stad och landsbygd. Den andra delen av projektet består av etnografiska studier, d.v.s. kvalitativt fältarbete i de två miljöerna – ett i norra Skåne och ett i västra Värmland. Man hoppas att forskningen kan få genomslag för en positiv utveckling för landsbygden, alltså att man som individ kan välja ett liv på landet utan att bli en ”alternativmedborgare”. Uppgifterna är hämtade från Karlstads universitets hemsida och finns under webbadressen http://www.kau.se/aktuellt/artikel.lasso?artikel_id=6097. *Forskningsprojektet om landsbygdens nätverk pågår i tre år med start 1.7 i år. Projektet är ett forskningssamarbete mellan Karlstads universitet och Malmö högskola, med medel från Formas (Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande). Förutom André Jansson ingår i forskningsprojektet Magnus Andersson, lektor i medie- och kommunikationsvetenskap vid Malmö högskola.*

ÅRETS ANDRA INFORMATIONSBLAD FRÅN LEVÓN-INSTITUTET

Innehållet i årets andra informationsblad (2/2008) från Vasa universitets Levón-institut är bl.a. följande:

- Ledaren/Jouko Havunen: Goda praxis för spridning
- Från vägledning i projektet JOKA till praktiskt ledningsarbete
- Internationalism en framstående del i Levón-institutets verksamhet
- Högskolesamarbetet i Kvarken – Kvarken Campus
- Fader Mitro: ”Jag lever i mitt arbete”
- Stad & Land-projektet avslutas
- Funderingar Pauli Ojala: Man borde inte försöka för mycket – eller borde man?

Informationsbladet (på finska) kan läsas i sin helhet på Vasa universitets hemsida under webbadressen <http://www.uwasa.fi/midcom-admin/ais/midcom-serveattachment-7078/levon08%272netti.pdf>.

SENASTE NUMRET AV *VERSO* – JORDBRUKSPOLITISKT NYHETSBLAD FRÅN JSM

Jord- och skogsbruksministeriets (JSM:s) nyhetsbrev *Verso* från senaste vecka (17.6) innehåller bl.a. följande ämnen:

- Förhandlingsresultat angående nordligt jordbruksstöd har uppnåtts med producentorganisationerna
- Stöd för icke-produktiva investeringar kan sökas
- För samordning av bioenergiprojekt söks genomförare
- EU:s jordbrukspolitik ses över

- Stöduppgifter blev offentliga
- Arbetsgruppen kommer med alternativ till utveckling av förvaltningen av jordbrukarstöd
- Energiprogrammet förbättrar gårdarnas energieffektivitet
- Landskvoten för mjölk underskreds
- Mavi är redo för sommarens övervakningar
- Kommentarer om LFA-reformen kan lämnas fram till slutet av juni
- Vi ses på Farmari!

Nyhetsbrevet *Verso* (juni 2008) kan läsas på jord- och skogsbruksministeriets hemsida under webbadressen http://mmm.multiedition.fi/verso/utiskirje/versot/3-2008/index_se.php.

LÄS ÄVEN DETTA

Ta del av nordiskt entreprenörskap på konferens i Sverige

Inom ramen för det svenska ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet arrangeras en nordisk konferens (på engelska) om landsbygdsutveckling, *Rural Entrepreneurship in the Nordic Countries*, i Tranås 18-20.8. Man kommer att diskutera turism, men även betona vikten av livsmedelssektorn vad gäller landsbygdsutveckling. Målet med konferensen är att stöda en konkurrenskraftig utveckling av landsbygdsekonomier och att stimulera kunskaps-”spill-overs” mellan forskare och de som drar upp de politiska riktlinjerna i de nordiska länderna. Sista anmälningdag till konferensen är 4.8. Info, program och anmälningsblankett finns som bilaga.

Västnyland vill ha svart på vitt vad turismen inbringar ekonomiskt

Turister och sommargäster som besöker Västnyland, innebär ett stort plus i kassan för kommuner och företagare i regionen. Men ingen har någonsin räknat ut hur stora inkomster sommarens gäster inbringar direkt och indirekt. Nu skall så en kartläggning göras i hela Västnyland. Man vill få en trovärdig kartläggning av turisternas och sommargästernas betydelse för ekonomin, även bland icke traditionella turistföretagare. Viveca Blomberg, turistsekreterare i Ekenäs, säger att det är viktigt att få det svart på vitt vad ... *Läs mer på adress <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=132202>.*

Minireningsverk har problem med miljökraven

Det börjar bli dags för fastighetsägare, som inte är anslutna till kommunala reningsverk, att se sig om efter alternativ för hur de skall behandla sitt avloppsvatten i framtiden. Nu visar dock tester av de s.k. minireningsverken, som kemiskt-biologiskt renar avloppsvattnet och som de flesta fastighetsägare väljer, har problem med att klara de nya strängare miljökraven som träder i kraft 2014. Detta kan i värsta fall leda till att fastighetsägarna tvingas gräva upp ... *Läs mer på adress <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=132384>.*

”Grattis Harrström. Skolan fick en ny start och byn en framtid!” – läsarkommentar till beslut om fortsatt verksamhet för byskolan

Korsnäs kommunfullmäktige beslöt i går (25.6) med rösterna 12-7 att skolan i Harrström får fortsätta under läsåret 2008-2009. Styrelsens första vice ordförande och fullmäktigeledamot Vivi-Ann Båsk från Harrström var glad över beslutet och ser det som att det finns hopp för deras by och att de får fortsätta kämpa för ökad inflyttning. Fullmäktiges ordförande Ann-Sofi Backgren, är i sin tur oroad över vilka signaler beslutsfattandet i fråga om Harrström skola ger, eftersom fullmäktige redan hade fattat beslut i frågan. Men till följd av ett ökat elevantal och en motion från nio fullmäktigeledamöter, togs ... *Läs mer på webbadressen <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=132646>. Se även läsarkommentarer på Vasabladdets*

nätsida under adress <http://www.vasabladet.fi/story.aspx?storyID=22572>.

Sommarledigt för Nyhetsbrevet

Nyhetsbrevet tar sommarpaus och utkommer nästa gång i augusti. Svensk Byaservice önskar Nyhetsbrevets läsare en skön sommar!

VAD HAR HÄNT?

Skriv ner några rader om vad som är på gång i er region eller organisation och som kan vara av allmänt intresse för alla!

Nyhetsbrevet utkommer en gång i veckan och sänds till Byaservice samarbetsgrupp, nyckelpersoner d.v.s. de som representerar Byaservice i olika centrala organ, projektledare som jobbar inom Byaservice, de lokala aktionsgrupperna, de regionala byaorganisationerna och till olika personer/organisationer med anknytning till landsbygdsutveckling. Alla som har något att informera om, skickar in sina bidrag till e-mailadress: kenneth.sundman@ssc.fi. Skriv mycket kort och undvik bilagor. Hänvisa hellre till webbsidor för mer info.

Nyhetsbrevet kan även läsas på Svensk Byaservice hemsida, www.bya.net. Vill du komma med på vår sändlista, sänd då mail till adressen kenneth.sundman@ssc.fi. Ifall någon inte vill ha Nyhetsbrevet i fortsättningen, meddela till samma e-mailadress ovan.
